

HASIČSKÉ NOVINY

Prijut 11 přečkal válku, zničil ho požár

... čtěte na straně 3

Nová hasičská kniha

...čeká na straně 6

Ročník 31., číslo 10–2020, 15. května 2020

Vydává Sdružení hasičů Čech, Moravy a Slezska

Sv. Florián, patron hasičů, oslavil 4. května svátek

Každoročně si den 4. května hasiči připomínají jako svátek svého patrona, svatého Floriána. Svatý Florián, Sanctus Florianus, vlastním jménem Florian von Lorch, jehož latinské jméno lze volně přeložit jako „kvetoucí či rozkošný“, patří v Čechách mezi nejoblíbenější světce. Byl horlivým křesťanem a tak za vlády císaře Diokleciána tajně pomáhal pronásledovaným křesťanům. Svatý Florián zemřel dne 4. května roku 304 našeho letopočtu poté, co byl svržen z mostu do řeky Enže s mlýnským kolem připevněným na krku. Z Polska byla za Karla IV. malá část jeho relikvií převezena do chrámu sv. Víta v Praze. Další část relikvií je umístěna v katedrále sv. Václava v Olomouci, a v kostelích na Kladně, v Jaroměři, v Havlíčkově Brodě a jinde. Tyto maličké kousky Floriánových ostatků měly ve středověku chránit města před požáry, poněvadž Florián, umučený ve vodě, se stal patronem hasičů. Svatý Florián bývá nejčastěji zobrazován jako římský voják s přilbou, mečem a korouhví, vylévající z vědra vodu na hořící dům a někdy i na hořící chrám. V pondělí 4. května 2020 byla sloužena mše svatá, která utíla hasiče, kteří zahynuli ve službě. Mši svatou sloužil Jeho Eminence, Dominik Jaroslav kardinál Duka OP, v kostele sv. Jana Nepomuckého v Praze na Hradčanech. Vzhledem k opatřením kolem koronavirové situace nebyla tato mše svatá veřejná. Byla však přenášena prostřednictvím Noe TV online, na facebooku HZS a SH ČMS a na webu. Přítomni byli generální ředitel HZS ČR Drahošlav Ryba a starosta Sdružení hasičů Čech, Moravy a Slezska Jan Slámečka.

Pevráčená cisterna jakoby symbolizovala problém nejen nadcházejícího léta – boj o vodu a suché počasí. Foto: mf.

Zaniklý tovární sbor s bohatou historií

Letos uplyne 117 let od založení dnes již neexistujícího továrního hasičského sboru závodu Tepna Červený Kostelec. O jeho zajímavé historii si povídám se znalcem hasičské historie Karlem Nývitem z Velkých Svatoňovic na Trutnovsku.

Kdo byl iniciátorem založení sboru?

Závodní sbor vznikl na popud tehdejšího ředitele Stehlera pro ochranu továrny před požárem. Sbor dostal od majitelů továrny tehdy již zastaralou ruční dvouproudni stříkačku z roku 1886. O rok později zakoupila správa závodu pro všech 32 členů sboru výstroj a pracovní stejnozkroje. Na první schůzce členů byl zvolen sbor, starostou zvolen bratr Strehler, a velitelem bratr Malý. Od začátku navázal sbor nezbytnou spolupráci s okolními hasičskými sbory.

Veškeré náklady na vybavení nenesla jen továrna. Majitelé sice občas hasičský sbor finančně podpořili, hlavní finanční tíha ale zůstala na členech hasičského sboru. Na nákup většiny potřebného vybavení si finanční prostředky museli členové sboru, stejně jako

ostatní sbory, obstarat sami. Sbor pořádal kulturní a společenské akce, ale také sbírky mezi občany. První ples pořádal hasičský sbor 19. ledna 1907.

Jak pokračovala činnost hasičů?

Byl to zejména výcvik, šíření osvěty mezi občany, s přednáškami o zdravotně pomáhal lékař. Pro zlepšení akceschopnosti požárních sborů pořádal červenokostelecký okrsek společná cvičení. Vypukla první světová válka, členové sboru byli odvedeni, nastal úbytek členů, mnozí nepřežili, sbor byl doplněn postupně tak, že v roce 1918 měl opět 23 členů. Po dlouhé odmlce se o pět let později konalo několik sborových cvičení. V Červeném Kostelci proběhl Krajský hasičský sjezd spojený s ukázkovým cvičením několika sborů.

Ještě v roce 1924 tovární sbor používal potahovou stříkačku z doby založení do doby, než byla pořízena nová.

Ano, je to tak. Každý sousední sbor měl již stříkačku motorizovanou nebo motorovou, také hasiči Tepny si přáli novější stroj. Porozuměním centrálního ředitele St. Wiesnera firma v roce 1927 finančně podpořila částkou 28 500 Kčs nákup motorové stříkačky. Celkový náklad ovšem činil 56.100 Kčs. Pořízením motorové stříkačky sice odpadlo tolik namáhavé ruční čerpání vody starou stříkačkou, ale hasičský sbor se nákupem stříkačky zadlužil a musel ji dlouho splácet.

Motorovou stříkačku bylo nutné přemísťovat, jak to řešili tehdejší hasiči...

K dopravě stříkačky byly používány koňský potah. Tato doprava ale přestala vyhovovat. Proto firma A. R. Smekal, provedla v roce 1934 přestavbu stříkačky a čerpadlo zabudovala na automobilový podvozek Praga L 28. Sbor touto přestavbou značně zvýšil svoji

akceschopnost. V té době měl sbor 32 členů.

Jaké byly úkoly žen ve válečných letech a kdy vzniklo družstvo žen pro soutěže?

Samozřejmě, pro případ válečných událostí a povolávání mužů do zbraní bylo v továrně utvořeno z žen požární družstvo. Ženy–ha-

sičky se musely naučit zacházet nejen s veškerou výzbrojí, ale také řídit a ovládat hasičskou stříkačku. Soutěžní družstvo v Tepně Červený Kostelec se podařilo založit až v roce 1952, ukázalo se, že jsou dobře secvičené, získaly ocenění na nejedné soutěži. Například při okrskovém kole nenašly konkuru (dokončení na straně x)

Hasičský sbor Tepny – dobový snímek – archiv Karla Nývity

Otestujte si své hasičské znalosti!

...další test najdete na straně 7

Pozvánka do Hasičského muzea v Českém Těšíně

...na straně 8

Hasiči „na síti“

...rubrika na straně 5